

Irene Nygaardsvik Norveška konzultantica Irene Nygaardsvik održala je predavanje pod nazivom 'Humanistička ekonomija – skandinavski izvozna ideja za 21. stoljeće'

Ni u krizi ne valja misliti samo na profit, humanističkih kompanija ima sve više

DARKO BIČAK
 darko.bicak@poslovni.hr

Norveška konzultantica Irene Nygaardsvik održala je ovoga tjedna u Zagrebu u organizaciji Nordijske trgovačke komore predavanje pod nazivom "Humanistička ekonomija - skandinavski izvozna ideja za 21. stoljeće".

Nygaardsvik je vlasnica tvrtke Spekulatoriet, a istodobno je članica upravnih odbora više norveških tvrtki i institucija.

Kako je tema humanističke ekonomije ovih dana vrlo aktualno pitanje u Hrvatskoj pogodenoj referendunskom histerijom oko Zakona o radu, njezin boravak u Zagrebu iskoristili smo za razgovor o tome.

Kako vidite odnose između radnika, poslodavaca i države danas u uvjetima sve veće liberalizacije tržišta?

Činjenica je da je u poslovnom svijetu uvriježeno mišljenje kako je temeljni cilj poslovanja samo maksimizacija profita i zadovoljenje vlastitog interesa. U njemu nema mjesta emocijama, nego samo hladnoj racionalnoj logici brojeva.

No, u odnosu na takve tradicionalne, u Norveškoj konkretno, ima sve više humanističkih kompanija koje su dizajnirane kako bi obogatile živote, vlasnika, zaposlenika, kupaca, dobavljača i globalne zajednice.

Je li danas, u sveopćoj krizi, uopće moguće zamisliti u praksi nešto što se ne bazira samo na profitu?

Naravno da jest, jer gdje ima ljudi ima i ljudskosti, a tamo je moguće i humanističko poslovanje.

Što konkretno za Vas znači 'humanističko poslovanje'?

Vlasnici humanističkih kompanija zapravo su ponosni na svoju različitost, navodeći kako je ekonomsko stvaranje dio njihovog cjelokupnog stvaranja u životu. Pošto je svrha života biti ispunjen vrijednostima koje nadila-

ze puko namicanje sve više i više novca, tako je i uloga modernih poslovnih lidera podređena tome - pronalazanju i iskazivanju sebe i svojih vrijednosnih stavova.

Iako sve ovo zvuči jako ezoterično i nepraktično, činjenica je da su kompanije koje su predvodnice humanističke ekonomije izgrađene na izuzetno solidnim financijskim principima i dapače, u svojim sektorima posluju vrlo pozitivno.

Vjerujem da je u bogatim skandinavskim državama blagostanja to zamislivo i izvedivo, no kako vidite situaciju u ostatku svijeta, prije svega ovdje u Hrvatskoj?

Kao što sam već rekla, gdje ima ljudi ima i ljudskosti. Principi poštovanja, kako drugih tako i sebe, proces su koji nastaje s vremenom. Norveška je danas bogata zemlja, ali do 1970-ih mi smo bili jedna od siromašnijih zemalja Europe. Ni kod nas nije sve nastalo preko noći.

Mislite li da humanistička ekonomija ima šanse u srazu s nemilosrdnim hedge fondovima i burzom?

VLASNICI HUMANISTIČKIH KOMPANIJA PONOSNI SU NA SVOJU RAZLIČITOST I DOPRINOS SVOJIM ZAJEDNICAMA

I. Nygaardsvik
 konzultantica

Između humanističkog poslovanja i svemoćne burze svakako mora postojati zid. To su dvije sasvim različite stvari. Kod nas u Norveškoj uvidamo koliko opasnost donosi poslovanje na burzi te je sve više kompanija koje se izlistavaju s burze i posluju prema vlastitim principima, ali i dalje ostaju vrlo uspješne i ostvaruju dobit nezvezano uz burzu.

“

**BOLJE OD BRUXELLES
 ZNAMO ŠTO
 NAM TREBA**

Koliko vama u Norveškoj pomaže, odnosno odmaže, u primjeni humanističke ekonomije to što niste članica Europske unije?

Norvežani zbog izoliranosti na sjeveru Europe imaju dugu tradiciju oslanjanja samih na sebe. Stoga smatramo da nam ne trebaju ljudi iz dalekog Bruxellesa govoriti što raditi i kako, već da mi to najbolje znamo sami. ♦